



PŁOMJO

PUĆNIK PO DIGITALNYM SWĘĆE

– dźěłowe łopjena

RUČNIK K WUŽIWANJU DŽĚŁOWYCH ŁOPJENOW

W zaštych lětach su šulske wjednistwa zhromadnje z wučerjemi spisali medijowe koncepty za přesadjenje žadanow k digitalizaciji na šulach, k potrebjce digitalnych nastrojow a dalekubťanjam.

Fachowi poradźowarjo zaběraja so z narokami we wučbnych planach k přesadženju zaměrow digitalizacije.

Za přesadjenje pak je nimo wotpowědnych digitalnych nastrojow trěbny wučbny material.

W mnohich zaštych wudaćach »Płomjenja« smy nadešli mnoho rozjasnjowacych tekstow k najwšelakorišim temam digitalneho swěta, kotrež je napisał Michał Cyž. Tute teksty je studijo LUCIJA w januarje 2025 w zběrce z mjenom »Pućnik po digitalnym swěće« wudało.

Na zakładze zběrki sym zestajala dźěłowe łopjena za šulsku wučbu w serbskej rěči.

Wučerjam steji k spjelnjenju wučbnych nadawkow z tym nětko material k dispoziciji, kotryž skića jónu wobšěrne rozjasnjenja we wjazanej zběrce a k tomu so hodźace dźěłowe łopjena.

Dźěłowe łopjena steja we word formaće na internetnej stronje Rěčneho centruma »WITAJ« a hodža so po potrebjce přestajeć, wudospoćnić, za wotpowědnú wučbnu hodžinu skrótšić, atd.

Jelizo maja šule hišće dalši hižo nadžěłany material na tutu temu, by rjenje było, hdyž bychu tutón tež za wuwučowanje k dispoziciji stajili.

Felicitas Kralowa





Kumštna inteligenca - skrótka: KI

Přečitaj sej tekst »Kumštna inteligenca« a wuži waj jón za spjelnjenje slědowacych nadawkow.

1. Što rozumiš pod KI?

2. Rozjasni rozděl mjez wužiwanjom KI a programěrowanjom kompjutera.

3. Što su robotery?

4. Rozjasni, što je

- adapcija wotběhow:

- wobkedźbowanje z pomocu sensorow:

- nałožowanje operacijow:

5. Kotre KI su wšědnje přistupne? Nalič.

6. Kak wone funguja? Rozjasni.

7. Što ma so při wužiwanju wobkedźbować, zo njeby so twoje wužiwanje KI znjewužiwało?

**8. W kotrych situacijach wužiwaš ChatGPT? Što su twoje přičiny, zo jón wužiwaš?
Rjaduj twoje wužiwanje do temowych wobłukow.**

9. Kotre zaměry maš při wužiwanju ChatGPT a kotre lěpšiny slubiš sej z toho?

Zo by ChatGPT za tebe džětał, dyrbiš jemu nadawk/i stajić. To su krótke teksty – tak mjenowane prompty. Prompt móže być napominanje abo prašenje. A potom ChatGPT džěta. Prompty pak dyrbja dokładnje formulowane być.

Prašej so ChatGPT: Lubuješ pućowanje po horach? Abo: Lubuješ čerstwy chléb? Abo: Hdže bydlu?

Napisaj wotmołwy a přirunuj wotmołwy, hač su prawe a konkretne.

Prompt pak móžeš přez »Anleitung« konkretizować, tak zo dóstanješ wobšěrniju wotmołwu.

Pospytaj so! Naprašuj so na přikład za dobrej wječerju, kiž planuješ z přećelemi.

Zwučowania:

Džěto ze słowoskładom:

- ▶ Daj sej słowa přetožić.
- ▶ Wuslědź woznamy słowow.
- ▶ Daj synonymy za jednotliwe słowa pytać.

Wjacerěčnosť:

- ▶ Prašej so na přikład za přenocowanje w hotelu w Čěskej, Pólskej atd. .
- ▶ Zapodaj, zo sy 3 hodžiny dołho w Praze a prašej so, što móžeš sej w tutym času wobhladać.

Džěto z tekstom:

- ▶ Naćisń započatk teksta a potom zapodaj konkretny nadawk, na přikład:
- ▶ Pisaj tekst w 4 sadach dale (tak činiš wotměnjejo dale).
- ▶ Přepisaj tekst do druheje literarneje družiny.
- ▶ Přepisaj tekst z hinašeje perspektiwy.
- ▶ Přeprowuj teksty wot ChatGPT na přiznamjenja tekstoweje družiny. Kotre su so dodžerželi? Što dyrbiš polěpšić?

Situacije wšědneho dnja:

- ▶ Što zdrasću so na předstajensku rozmołwu?
- ▶ Kak přihotuju so na interview ze spisowaćelom?
- ▶ Kak zwarju rybjacu poliwku?

Waše rezultaty diskutujće z partnerom abo w rjadowni.

Zhotowće podcast na temu »kumštna inteligenca«.

Kumštna inteligenca wužiwa so džensa w mnohich wobłukach.

Wupytajće sej přinošk/i z medijow na wšelake temy, na přikład klima, sport, socialne medije, medicina, kultura abo druge, kotrež buchu z pomocu KI zhotowjene.

Přepytujće, što je na tajkim přinošku dobre a što je problematiske?
